

KOMPETENCJE MIĘKKIE OKIEM PRACODAWCÓW



Cel: Uczeń rozumie, czym różnią się kompetencje miękkie i twarde. Umie nazwać kompetencje miękkie oraz określa, które z nich są szczególnie ważne w wybranych branżach/zawodach i na rynku pracy.



klasy VII-VIII szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe



- wydrukowane i wycięte karty z opisami kompetencji miękkich (bit.ly/KartyKompetencji);
- przykładowe ogłoszenia o pracę do rozdania lub wyświetlenia klasie;
- minimum jedno urządzenie z dostępem do internetu na parę uczniów.

CZYM SIĘ RÓŻNIĄ KOMPETENCJE MIĘKKIE OD TWARDYCH?

Opisując zawody w Mapie Karier, zawsze wymieniamy umiejętności niezbędne do ich wykonywania. Tak zwane kompetencje twarde – takie jak fachowa wiedza czy umiejętność obsługi sprzętu lub programu – to jednak tylko część sukcesu. Istnieje cała gama umiejętności, które nie są wymagane na konkretnym stanowisku, a mimo to często są kluczowe dla kariery.

Wyjaśnij uczniom, czym różnią się kompetencje miękkie i twarde.

Obszerny artykuł znajdziesz tutaj: bit.ly/CzymSaKompetencje.

Zapisz na tablicy listę różnych umiejętności, które pochodzą z realnych ogłoszeń o pracę, np.:

- płynna znajomość angielskiego w mowie i piśmie;
- umiejętność rozwiązywania problemów;
- zdolność nawiązywania relacji z klientami;
- znajomość programu MS Access;
- co najmniej 2-letnie doświadczenie w pracy z systemem Sales Force;
- umiejętność krytycznego myślenia i weryfikowania faktów;
- uprawnienia budowlane;
- prawo jazdy kat. T.

Opcjonalnie: rozdaj kilka aktualnych ogłoszeń o pracę zawierających zarówno kompetencje twarde, jak i miękkie.

Czy uczniowie potrafią określić, które z haseł to kompetencje twarde, a które to kompetencje miękkie? Spróbujcie przyporządkować każdy punkt do jednej z kategorii.

JAK BY TO POWIEDZIAŁ PRACODAWCA?

W tej części lekcji skorzystasz z kart kompetencji (bit.ly/KartyKompetencji).

Podziel uczniów na zespoły dwu-trzyosobowe. **Każdy zespół losuje 2-3 karty z opisami kompetencji (bez nazw).** Zadaniem uczniów jest odpowiedzieć na pytanie (do każdej karty oddzielnie):

Gdyby pracodawca poszukiwał takiej kompetencji/cechy u pracownika, jak by ją sformułował w maksymalnie kilku słowach (np. w ogłoszeniu o pracę)?

Przykład:

Jeżeli jedną z wylosowanych przez uczniów kart będzie „*Umiem wyłuskać najważniejsze informacje z otaczającego mnie gąszczy danych, wiadomości i komunikatów, a także ocenić, na ile można im ufać.*”, możliwe odpowiedzi to m.in.:

- „Umiejętność selekcji informacji”
- „Umiejętność syntezy danych”
- „Umiejętność pracy w szumie informacyjnym”

Po zakończeniu pracy **poproś uczniów, aby wypisali do każdej z wylosowanych kompetencji przynajmniej 5 zawodów/zajęć, w których według nich dana kompetencja jest szczególnie ważna** (wraz z uzasadnieniem). W poszukiwaniu inspiracji uczniowie mogą skorzystać z zakładki Ścieżki kariery w Mapie Karier. A może są takie zawody, w których szczególnie liczy się zestaw 2-3 kompetencji występujących równocześnie?

Zachęć uczniów, by zaprezentowali wyniki swojej pracy na forum klasy.

Zapytaj uczniów:

- Czy trudno było nazwać kompetencje na podstawie ich opisu?
- Ile ofert pracy wymagających tej kompetencji znaleźliście? W jakich zawodach/branżach?
- Dlaczego ta kompetencja jest szczególnie ważna i ceniona przez pracodawców?
- Jak sprawdzić, czy kandydat do pracy posiada konkretną kompetencję miękką?

ĆWICZENIE DLA UCZNIÓW + DYSKUSJA: KOMPETENCJE MIĘKKIE W OGŁOSZENIACH O PRACĘ

Nadszedł czas na **samodzielne sprawdzenie, jakich kompetencji oczekują pracodawcy od swoich przyszłych pracowników!** Poproś uczniów, aby weszli na jedną z popularnych stron z ogłoszeniami o pracę (np. infopraca.pl, pracuj.pl, praca.pl) i wyszukali oferty, w których dana kompetencja jest bardzo ważna (wystarczy wpisać w wyszukiwarkę ofert np. "punktualność").

Następnie zachęć uczniów, by wyobrazili sobie, że są właścicielami firmy, która szuka osób wykazujących się właśnie tymi kompetencjami miękkimi. Daj im czas na zastanowienie się, a potem rozpocznij dyskusję, zadając otwarte pytania:

- Jak możecie sprawdzić, czy kandydaci posiadają wymagane kompetencje?
- Jakie pytania zadać, aby się o tym przekonać?

ĆWICZENIE AKTYWIZUJĄCE: TOP 3 KOMPETENCJE

W tym ćwiczeniu zaktywizujesz uczniów i zachęcisz ich do dyskusji na forum klasy. Najpierw rozdaj każdemu uczniowi jedną kartę z opisem kompetencji (bez nazwy). Poproś uczniów, by zapoznali się z jej treścią.

Następnie, korzystając z rzutnika/projektora, **wejdź na Mapę Karier, wylosuj za pomocą kostki do losowania w zakładce Ścieżki Kariery jeden zawód i odczytaj jego nazwę** (jeżeli uczniowie nie wiedzą, na czym polega praca w danym zawodzie, zapoznajcie się z jego opisem).

Poproś, aby wstały te osoby, według których kompetencja, którą trzymają w ręce, jest jedną z trzech najważniejszych w wylosowanym zawodzie. Uczniowie, którzy się zgłosili, uzasadniają swój wybór i podają argumenty lub przykłady.

Jeśli wstaną więcej niż trzy osoby, przeprowadźcie dyskusję w klasie i wybierzcie wspólnie trzy najważniejsze karty. Jeśli mniej – spróbujcie wybrać/wymyślić dodatkowe kompetencje.

Kompetencje miękkie są często uniwersalne dla większości zawodów, ale w ćwiczeniu chodzi o to, aby **wyłuskać te najważniejsze i niezbędne do osiągnięcia sukcesu w danej dziedzinie.**

Po zakończeniu dyskusji każdy uczeń podaje swoją kartę osobie siedzącej po prawej stronie tak, aby w nowej rundzie każdy uczeń trzymał w ręku nową kartę. Powtórzcie losowanie zawodu oraz wybór 3 najważniejszych kompetencji. Kontynuujcie aktywność tak długo, jak będziecie mieć ochotę.

Wskazówka: tę aktywność możecie również przeprowadzić w formie "chodzącej debaty". Przygotuj przestrzeń w sali. Na podłodze rozłóż karty z opisami kompetencji miękkich (mogą być tylko wybrane). Następnie wylosuj zawód w Mapie Karier i poproś uczniów, aby każdy z nich zajął miejsce obok kompetencji, która jest według niej/niego najważniejsza w wylosowanym zawodzie. Dopytuj uczniów, dlaczego stoją w tym, a nie innym miejscu i poproś o podanie przykładów i argumentów, np. pielęgniarz musi stosować się do procedur, ponieważ w innym przypadku mógłby zaszkodzić pacjentowi, podając nieprawidłową dawkę leku.

Na koniec tego ćwiczenia zachęć uczniów, by zastanowili się **w przypadku których zawodów byli najbardziej/najmniej zgodni jako klasa? Dlaczego?**

ĆWICZENIE I DYSKUSJA: CZYM SĄ KOMPETENCJE TRANSFEROWALNE?

W tej części zajęć pokażesz uczniom, że kompetencje miękkie przydają się w każdym zawodzie. Stanowią one nasz atut przez całe życie, nawet w przypadku zmiany pracy lub całkowitego przebranżowienia.

Wejdź na Mapę Karier i wylosuj, za pomocą kostki do losowania, dwa zawody. Następnie podyskutujcie z uczniami o tym, **jakie kompetencje miękkie powinni posiadać reprezentanci obydwu profesji.**

Przykład:

Zawód 1: Architektka

Zawód 2: Pedagożka szkolna

5 wspólnych kompetencji miękkich:

- efektywna komunikacja
- umiejętność słuchania
- odporność na stres
- umiejętność wypracowywania kompromisów
- wysoka kultura osobista

Powtórzcie ćwiczenie kilka razy.

Po zakończeniu ćwiczenia porozmawiaj z uczniami:

- Które kompetencje miękkie pojawiały się najczęściej w Waszych odpowiedziach?
- Które „duety zawodowe” sprawiły Wam największą trudność, a które najmniej?
- Jakie nowe zawody poznaliście podczas tego ćwiczenia?

PODSUMOWANIE LEKCJI

Podsumujcie lekcję, szczególnie biorąc pod uwagę ćwiczenia, w których uczniowie mieli okazję zapoznać się z prawdziwymi ogłoszeniami o pracę i zastanówcie się:

- Które kompetencje pojawiały się najczęściej jako najważniejsze w różnych zawodach?
- Jakich kompetencji miękkich najczęściej poszukują pracodawcy?
- W jaki sposób można pozyskać lub rozwinąć najbardziej pożądane na rynku pracy kompetencje miękkie?

Jeśli spodobał Ci się powyższy pomysł na lekcję, chcesz podzielić się swoimi wrażeniami z przeprowadzonych zajęć albo masz inne pomysły na wykorzystanie materiałów Mapy Karier, napisz do nas na adres kontakt@mapakarier.com.